

Sygn. akt II CKN 1090/98

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2000 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN – Gerard Bieniek (spraw.)

Sędziowie: SN – Marian Kocon

SN – Hubert Wrzeszcz

Protokółant: Elżbieta Chojnacka

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2000 r.

na rozprawie sprawy z powództwa następców prawnych J. L.:

A. K., H. L., T. P., S. L.

przeciwko Gminie Miasta B.

o zapłatę

na skutek kasacji powoda S. L.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 25 czerwca 1998 r., sygn. akt I ACa [...]

oddala kasację.

U Z A S A D N I E N I E

J.L. w pozwie z 22 września 1997 roku skierowanym do Sądu Wojewódzkiego w P. żądała zasądzenia od Prezydenta Miasta B. kwoty 23.550 złotych z ustawowymi odsetkami od wytoczenia powództwa, a od Skarbu Państwa – Kierownika Urzędu Rejonowego w B. kwoty 10650 złotych tytułem zapłaty za pas gruntu o powierzchni 71 m² przejęty przez Skarb Państwa w 1947 roku.

Postanowieniem z 1 grudnia 1997 roku Sąd Wojewódzki w P. stwierdził swą niewłaściwość rzeczową co do roszczenia o zasądzenie od Skarbu Państwa – Kierownika Urzędu Rejonowego w B. kwoty 10650 złotych i w tym zakresie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B., zaś wyrokiem z dnia 31.03.1998 r. oddalił roszczenie powódki o zapłatę kwoty 23.550 zł., ustalając w sprawie co następuje:

Zgodnie z twierdzeniami powódki, prawdopodobnie w końcu lat 40-tych Skarb Państwa przejął z nieruchomości rodziców męża powódki pas gruntu pod urządzenie ulicy N. w B.. Powódka żadnej decyzji w tym przedmiocie nie przedstawiła. W zamian za przejęty pas gruntu teściowie powódki otrzymali od Skarbu Państwa działkę nr [...] w obrębie [...], która w owym czasie stanowiła przymulisko rzeczne i na jej rekultywację teściowie powódki ponieśli nakłady, których wartość oceniona jest wg aktualnych cen na kwotę 23550 złotych.

Działka nr [...] wchodziła w skład masy spadkowej po rodzicach męża powódki. Między mężem powódki a jego siostrą B. B. o działkę tę toczył się spór i w wyniku działu spadku przyznana ona została siostrze męża powódki. W 1970 roku działkę tę na podstawie zasiedzenia nabył Skarb Państwa,

a aktualnie jej właścicielem jest Gmina B. na podstawie decyzji komunalizacyjnej.

Oddalając powództwo Sąd I instancji stwierdził, że bezspornym jest jedynie, iż działka stanowiła już w 1970 r. własność Skarbu Państwa, który nabył ją w drodze zasiedzenia. Natomiast powódka nie wykazała czy i do kiedy posiadała sporną działkę. Skoro jednak bezspornym jest, że posiadanie to utraciła – co najmniej w 1970 roku, kiedy to doszło do stwierdzenia zasiedzenia na rzecz Skarbu Państwa i Skarb Państwa w tym czasie objął ją w posiadanie faktyczne czego między innymi przejawem były wykonywane inwestycje, to brak jest podstaw do uznania, że posiadanie powódki trwało dłużej niż do 1970 roku. Nawet więc przyjmując, że powódka czyniła nakłady na przedmiotową działkę, to jej roszczenie o ich zwrot zgodnie z treścią art. 229 k.c. uległo przedawnieniu, bowiem w myśl tego przepisu roczny termin do dochodzenia roszczeń posiadacza przeciwko właścicielowi o zwrot nakładów przedawniają się z upływem roku od dnia zwrotu rzeczy.

Pogląd ten podzielił Sąd Apelacyjny w [...], który wyrokiem z dnia 25.06.1998 r. oddalił apelację powódki. Wyrok ten zaskarżyła powódka kasacją. Jako podstawy kasacyjne wskazała: naruszenie prawa materialnego tj. art. 222 § 1, 223 § 1, 226 § 1, 229 § 1, 46 § 1 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie przepisów postępowania tj. art. 72 § 1 pkt 1 i 2 kpc, co miało istotny wpływ na wynik sprawy. Wskazując na powyższe wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie kwoty 34.200 zł., bądź zobowiązanie pozwanych do złożenia oświadczenia woli w sprawie zawarcia umowy zamiany działek.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie zawiera usprawiedliwionych podstaw. Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia przepisu art. 72 § 1 kpc stwierdzić jednoznacznie należy, iż w sprawie nie zachodzi ani współuczestnictwo materialne, ani współuczestnictwo formalne po stronie pozwanych.

Należy przecież zauważyć, iż powódka zastąpiona przez pełnomocnika – radcę prawnego jednoznacznie sformułowała żądanie zasądzenia kwoty 23.550 zł od gminy Miasta B. oraz kwoty 10.650 zł od Skarbu Państwa. Odnośnie drugiego żądania Sąd Wojewódzki w P. postanowieniem z dnia 1.12.1997 r. uznał się rzeczowo niewłaściwym i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w B.. Powódka tego postanowienia nie zaskarżyła, a zatem nie kwestionowała racji, które legły u podstaw tego orzeczenia. Nie sposób w postępowaniu kasacyjnym zasadnie kwestionować tego orzeczenia, skoro nie było ono zaskarżone we właściwym czasie i właściwym trybie (art. 394 pkt 1 kpc).

W kwestii zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego podnieść należy, iż nie sposób uznać je za uzasadnione. Powódka przecież nie kwestionuje faktu, iż w 1970 r. własność działki nr [...] nabył przez zasiedzenie Skarb Państwa. Jest także poza sporem, iż w wyniku komunalizacji działka stała się własnością gminy B. Jeżeli teściowie powódki dokonali na działce nr [...] nakładów, a takie ustalenia faktyczne dokonano, to nie może być żadnych wątpliwości co do przedawnienia roszczenia o zwrot nakładów. Skoro bowiem powódka utraciła posiadanie w 1970 r. w wyniku stwierdzenia zasiedzenia na rzecz Skarbu Państwa oraz objęcia tej działki przez Skarb Państwa we władanie, to zastosowanie art. 229 kc nie budzi żadnych zastrzeżeń. Twierdzenie powódki, iż w sprawie nie chodzi o nakłady na nieruchomości, zasadza się na pewnym nieporozumieniu. Przecież jeśli – jak twierdzi powódka – sporna działka stanowiła tzw. przymulisko, na które nawieziono ziemi, to przecież jest oczywiste, że mamy do czynienia z nakładem na nieruchomości. Fakt, że owa nieruchomość była tzw. przymuliskiem, nie zmienia jej kwalifikacji prawnej – jako nieruchomości.

Zarzuty dotyczące naruszenia art. 222 § 1 i art. 223 § 1 kc są oczywiście chybione. Powódka, co sama przyznaje, nie jest właścicielem spornej

nieruchomości, co jest warunkiem sine qua non do zastosowania powołanych przepisów. Z tych względów kasację oddalono (art. 393¹² kpc).